

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jansperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroot, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visée, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes. Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE“, GOES.

Abonn.: f 4.— per halfj., buitenl. f 10.— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Hoofdartikel: Is Europeesche Federatievorming raadzaam? 9. — Uit de Schrift: Geestelijk voedsel — on-Geestelijk eten (1 Kor. 10:1-5). — Kerkelijk leven: Aan wie die eed? (Inzake „Amerika“). — Maria, de moeder van onzen Heere Jezus Christus, 8. — Perforatie-

dood. — Zending en Evang.: De kwestie van het Evangelisten-amt, 14. — Aan een jongeren tijdgenoot: Plaats of positie? — Groninger Brieven. — Perschoon. — Kerknieuws.

minder dan Churchill die vergelijking in zijn beroemd geworden rede in Zürich in September 1946 trok.

Ook de algemeene bewering van de geestelijke ver-
wantschap tusschen de volken van Europa helpt hier
niet, zoolang men niet concreet zegt, waar dat ver-
wante en gemeenschappelijke van de Europeesche
volkeren in bestaat. Want anders bestaat dat slechts
in de films, de Pepsodent en in de nylon kous, die
men in elk Europeesch land terugvindt. Of in de
vrees voor Rusland. En al noemt men dat alles bij
elkaar nu honderd keer „democratie“, dan meenen wij
toch, dat dat aan den geestelijken ondergang van
Europa slechts weinig af doet.

Dikwijls wordt er gezegd, dat de beschaving der
Europeesche volken rust op de gemeenschappelijke
pijlers van het Christendom en het antieke humani-
me. Maar ook dat is zeer onduidelijk. Als men hiermee
bedoelt te zeggen, dat het Christendom in Europa de
kennis van het Evangelie heeft gebracht, en dat
Europä van de antieken b.v. eenige kennis van de
wiskunde, mechanica, optica, bouwkunst, enz. heeft
overgenomen, hebben we daar vrede mee, maar dient
men dat duidelijker te zeggen. Maar wie Christendom
en humanisme in één adem noemt, bedoelt dat niet.
Degenen, die zoo spreken, verleggen het accent meest-
al totaal. Van het Christendom waardeeren zij voor-
namelijk, dat dit door de middeleeuwsche kloosters
veel van het antieke humanisme heeft kunnen redden,
terwijl de antieken dan als voorbeeld worden gesteld,
een heidense wereld, die voor Christus in haar le-
vensbeschouwing geen plaats had. De z.g.n. natuur-
lijke godskennis, de Grieksche wijsbegeerte en het
Romeinsche recht vormen dan de pijlers waarop men
de Europeesche cultuur wil optrekken.

Een geestelijk leven voor het geheele volk zal hier
echter nooit uit kunnen ontstaan. De natuurlijke god-
kennis en de Grieksche wijsbegeerte is altijd alleen
maar spel-object geweest voor een kleine groep uitge-
lezenen, terwijl het volk hier niets van begreep. Waar
 wilde men het dan door bezielen? Door het vrijheids-
ideaal misschien? Wij merken reeds op, dat het Ame-
rikaansche independentistisch-puriteinsche vrijheids-
ideaal totaal is vermaterialiseerd. De „Europeesche“,
humanistische stemmen over de vrijheid zijn echter
niet beter. Ziehier hetgeen prof. Brugmans over de
vrijheid in Europa verklaarde ter gelegenheid van de
opening van het Congres van Europa, in Mei 1948 in
Den Haag:

„Europa, dat betekent een vrijheidsbesef, waar-
van noch de dramatische spanningen, noch de zoet-
heid door de overgrote meerderheid van het mens-
dom ten volle is beleefd. Europa, dat betekent Mozart
aan de ene kant en Charles Péguy aan de andere en
het is Shakespeare, die ze beiden in zich verenigt.
Europa, dat is de cultuur der non-conformisten, dat
is het grondgebied waar mensen leven, die voortdu-
rend onderling en met zichzelf in strijd zijn. Het is
de plaats waar geen enkele zekerheid als waarheid
wordt aangenomen, indien zij niet steeds weer wordt
herontdekt.... het is alleen het Europese levenskli-
maat, dat het leven gevaarlijk, avontuurlijk en tra-
gisch maakt, en hierdoor waard om geleefd te wor-
den. Overal zal de vlag van Europa die van de vrij-
heid zijn“.

Zullen zulke woorden het volk kunnen bezielen?
Wij betwijfelen het. Het vrijheidsideaal heeft voor een
volk in Europa alleen betekenis zoolang het tegen de
dictatuur heeft te strijden. Valt die dictatuur weg,
dan valt ook 't ideaal weg. Men zag dit na de opheffing
der jongste bezetting. Maar daarom weten wij ook
niet, welke geestelijke waarden men het volk in een
humanistisch Europa wil aanbieden. En wederom
vreezen wij de Pepsodent en Fox Movietone cultuur.

Is Europeesche Federatievorming raadzaam? (IX)

HOOFDARTIKEL

*De gevolgen van het formeel prijs-
geven van de onafhankelijkheid van
Nederland*

§ 3. EUROPEESCHE EENHEID EN EUROPEESCH HERSTEL (vervolg).

Gewezen werd op het gevaar, dat men in zijn
streven naar Europ. eenheid bezig is een anti-
christelijke wereldeenheden voor te bereiden, zoo-
als dit in radicale kringen gepropageerd wordt
(dr Suys).

In de praktijk van het Europeesche federatiestreven
hoort men thans ook vele bij-argumenten, waarmee
volksleiders van allerlei pluimage het volk warm pro-
beeren te krijgen voor deze Europeesche eenheid. De
argumenten van noodzakelijke vereniging tegen
het communisme en „staatkundige vormgeving van
ons Europeesch bewustzijn“ zijn hierbij een geliefd
thema. Maar deze thema's zijn niet essentieel. Het
anti-communistische argument is uitsluitend negatief,
en maakt trouwens geen federatie, maar slechts een
goede alliantie, noodig. En als men aan een Euro-
peesch bewustzijn een staatkundigen vorm wil geven,
doot men dat niet door een Raad van Europa, die
men door een atheïst, den heer Herriot, laat openen,
en waarvan de groote man van de Belgische anti-
Leopoldistische opstootjes, de socialist Spaak, de
voorzitter is.

Als men iets dieper op de argumenten der zich roe-
rende Europeesche federalisten in gaat, komt trou-
wens niets anders dan, misschien onbedoeld, mate-
rialisme voor den dag, dat slechts gradueel, en niet
principeel, verschilt van dat van dr Suys. In een van
de eerste brochures van de Europeesche federalisten
in Nederland kan men lezen, dat Europa 'n eigen roe-
ping heeft, die inhoudt:

a. Het streven naar den rijkdom der verscheiden-
heid en het afwijzen van de drang tot alomvattende
eenvormigheid.

b. Het erkennen van de waarde der persoonlijkheid,
die zich tegenover de verschillende gemeenschappen,
waarin zij staat, op grond van geestelijke uitgangs-
punten verantwoordelijk weet.

c. Het afwijzen evenzeer van leer en praktijk van
de alles aan zich onderwerpende gemeenschap als van
'n abstract individualisme, dat den mensch van iedere
gemeenschap tracht los te maken.²⁴⁾

Men zal echter toegeven, dat (a) geen nieuw ge-
zichtspunt biedt. Maar ook (b) en (c) bieden weinig
houvast. Duidelijk is, dat collectivisme en individua-
lisme beide worden afgewezen, doch de bezielende
gedachte, die hier als positieve waarde tegenover
staat, ontbreekt. Daarom vreezen we, dat niets meer
dan het onder (b) en (c) genoemde, eventueel ver-

meerderd met een „universele verklaring van de
rechten van den mensch“ en met vage verklaringen
omtrent de „gemeenschappelijke Europeesche bescha-
ving“, e.d. den geheelen geestelijken grondslag vor-
men, waar een vereenigd Europa het mee moet doen.

De aanvaarding van zulk een schijnbasis zou tot
resultaat hebben, dat een Europeesche Raad, na zijn
geboortepijning, als geheel genomen een orgaan
zal zijn, van waaruit een grenzenloze geestelijke on-
verschilligheid over de Europeesche landen zal uit-
gaan. Zoolets leidt tot verder doorgevoerd materialis-
me, onlust en berusting. Men behoeft geen Cassandra
te zijn, om dit te voorzien.

Wie niet gelooft, dat het in Europa ooit zoo'n rich-
ting kan uitgaan, spiegele zich aan de Europeesche
geschiedenis in den Romeinschen tijd. Toen de Gal-
lische Kelten in de Latijnsche volkerenfamilie werden
opgenomen, ontbrak de geestelijke basale eveneens. De
middelen, waarmee Gallie tot een Romeinsche provin-
cie werd gemaakt, waren eerst het meedoogenlooze
geweld van Caesar, en daarna omkooprij van de
Druidenpriesters en de adel, verder materialistische
volksimponering door amphitheaters, badpaleizen,
bruggen en heerwegen, en ten slotte Romeinsche kol-
onisatie en bloedvermenging.

Ook op het hedendaagsche Europa zou men zulk
een unificatieproces kunnen probeeren toe te passen.
Omkooprij van politieke partijbesturen en van de
christelijke geestelijkheid is niet onmogelijk. Vele lei-
dende figuren in de Europeesche politiek en in de
vakbeweging van vandaag kunnen zich slechts hand-
haven als zij brood en spelen aan hun kiezers belo-
ven. En als zij hun beloften willen inlossen, is de mo-
gelijkheid daartoe voor een groot deel afhankelijk
van dollar-credieten. Het is dus geenszins ondenk-
baar, dat zij „te koop“ zijn. En ook een massaver-
blindering der Europeesche volken is mogelijk, welis-
waar niet door amphitheaters en thermen, maar toch
wel door b.v. sportvertooningen en filmpaleizen, die
de unificatie van Europa in een bepaalde richting
kunnen bevorderen. Wendell Willkie schreef, dat de
Amerikaansche films de goodwill van de volken van
de wereld tegenover Amerika bevorderden. Waar hij
ook kwam op zijn reis door de beide Amerika's, Afri-
ka, Azië en Rusland, overal werd hij overstept met
vragen oyer de filmsterren. En die vragen kwamen
evenzeer van de winkelmisjes als van de vrouwen
van eerste ministers en koningen.²⁵⁾

We gelooven echter, dat men dergelijke puur ma-
terialistische unificatiemethoden niet op Europa mag
toepassen. Het zou denzelfden geestelijken ondergang
van Europa betekenen, die Augustinus meer dan vijf-
tien eeuwen geleden beschreef van het Romeinsche
rijk. Daarom is een vergelijking van een eventuele
Europeesche eenheid met het Westromeinsche rijk
allerongelukkigst, en het is erg jammer, dat niemand

²⁴⁾ De Europese actie, 1946, 2.

²⁵⁾ 1. e., 135.